

Nijmegen

Een cadeau aan de stad

ACTIEPLAN BINNENSTAD

VÓÓR DE STAD, DÓÓR DE STAD

Trots op onze binnenstad!

Dat ben en blijf ik, ook nu in deze tijd. De binnenstad van Nijmegen was vitaal en bruisend, maar met corona werd het stiller en stiller. Maar wat een veerkracht hebben de ondernemers! Mooi om te zien dat de bezoekers blijven komen. Ook nu het stil is, blijft de binnenstad trekken. Met dit Actieplan geven we een impuls aan het economisch herstel en zorgen tegelijkertijd voor stappen naar een toekomstbestendige binnenstad.

We zien nu minder leegstand dan je aan de hand van cijfers zou verwachten. Dat ondernemers het tot nu toe weten vol te houden, is waarschijnlijk te danken aan de landelijke en lokale steunpakketten. De klap komt nog, voorspellen de kenners. Dat geldt voor de retail, maar ook horeca, cultuur en evenementen zullen forse klappen krijgen. Het is dan ook urgent om een impuls te geven aan de binnenstad, de plek waar al deze sectoren samenkomen.

Experts verwachten dat corona de binnenstad blijvend verandert. Beleving en ontmoeting worden belangrijker dan ooit en een mooie aanvulling op de klassieke retail en horeca-functie. De corona crisis zorgt voor momentum om onze binnenstad groener, gevarieerder en socialer te maken.

We blijven investeren in de binnenstad. Dit doen we samen met u allen. We hebben het afgelopen half jaar een breed scala aan ideeën en plannen voor de binnenstad opgehaald. Online, tijdens bijeenkomsten met bewoners en ondernemers en tijdens de vele werkbezoeken. Van Binnenstadsmanager en vastgoedeigenaar tot trendy horeca-eigenaar. Samen hebben we gewerkt aan dit Actieplan voor de Binnenstad. En samen voeren we het de komende tijd uit. De binnenstad is er voor iedereen. Het blijft dé plek om te gaan winkelen. En er is meer. Kijk naar onze aantrekkelijke horeca en verleidelijke terrassen, leuke evenementen, ons prachtige erfgoed en het brede aanbod aan cultuur. We willen de binnenstad laten aansluiten bij hedendaagse trends op het vlak van duurzaamheid, sociale inclusie en gezondheid. Daarbij

letten we op een goed evenwicht tussen “leefbaarheid” en “levendigheid”, zeker nu er steeds meer functies mixen in de binnenstad. We maken plaats voor nieuwe kansen: meer bijzonder eten, meer bijzondere winkels, meer kleinschalige werkplekken, meer wonen, meer manieren om onze historie te beleven en meer cultuur. We geven ruimte aan nieuwe functies die beleving geven in de binnenstad.

Wat corona ons heeft geleerd, is dat samenwerking belangrijker is dan ooit. We gaan door, we houden vol, we pakken nieuwe kansen. Dit Actieplan zie ik als een belangrijke stap.

Het is een cadeau vóór de stad, dóór de stad!

Monique Esselbrugge

Wethouder Economie, Binnenstad & Toerisme
en Citymarketing

Inhoud

Impuls voor de binnenstad	4
Dit gaan we doen	6

Vijf actielijnen:

Een ondernemende binnenstad	8
Een groene binnenstad	16
Een logische binnenstad	20
Een levendige binnenstad	26
Een schone en prettige binnenstad	34

Hoe zijn we tot dit actieplan gekomen?	41
Hoe staat de binnenstad er voor?	42
Dankwoord	47

Het actieplan binnenstad is tot stand gekomen door inzet van veel bewoners, ondernemers en bezoekers van Nijmegen. Mensen die onze stad een warm hart toedragen. Samen creëerden zij het cadeau aan de stad.

Impuls voor de binnenstad

Wie diep valt, kan ook hoog klimmen. Wat de impact van corona zal zijn op onze binnenstad is nu nog niet duidelijk te zeggen. Wel weten we dat we samen zo snel mogelijk terug willen naar een ander, beter normaal. Met nieuwe energie zetten we ons dan ook in voor de vele bezoekers, vitale ondernemers en nieuwkomers in de binnenstad. Een sterke binnenstad is een veelzijdige binnenstad. Het gaat om méér samenwerking, méér samenhang en méér relevantie.

Bezoekers vragen om een juiste mix aan winkels, horeca en terrassen, cultuur, erfgoed en groen. Dit Actieplan is een integraal plan, gericht op het nú en op de middel-lange termijn. Hiermee geven we een impuls aan het **economisch herstel** en zorgen tegelijkertijd voor stappen naar een **toekomstbestendige binnenstad**.

Nijmegen heeft een sfeervolle historische binnenstad met een grote aantrekkingskracht op vele bezoekers. De binnenstad onderscheidt zich naast het reguliere aanbod door het jonge en eigenzinnige karakter. Nijmegen is een 'Old city', met een 'Young vibe'.

De binnenstad is en blijft het kloppend hart van onze stad. Het is ons belangrijkste toeristisch product, de plek waar we met z'n allen naar toe gaan om iets moois te beleven, het beeldbepalende gezicht van onze stad. De binnenstad is daarnaast een plek waar veel mensen werken.

Corona versterkt trends die al gaande zijn. We kopen minder kleding terwijl op dit moment de mode- en schoenenketens de winkelstraten domineren. Daarnaast nemen door de groei van online verkoop fysieke retail-meters af. De coronacrisis biedt het momentum om

Van een bruisende binnenstad naar een vernieuwde binnenstad

Bruisende binnenstad

Een levendige en actieve binnenstad met veel bezoekers, veel activiteiten weinig leegstand en veel werkgelegenheid

Stille binnenstad

Corona heeft grote impact. De binnenstad 'valt stil'.

onze winkelstraten groener, gevarieerder en socialer te maken en om ze meer in lijn te brengen met wat de samenleving wil. De samenleving vindt vraagstukken als vergroening, woningnood, duurzaamheid, en de functie van de stad als handels- en ontmoetingsplaats steeds belangrijker. Een actieplan moet aansluiten bij deze wensen van de samenleving en vraagt dan ook om een dialoog met ondernemers, bewoners en bezoekers van onze stad. Dat debat hebben we gevoerd tijdens vele bijeenkomsten met bewoners en ondernemers, met werkbezoeken en ook door deelname aan het debat op landelijk niveau.

De vitaliteit en aantrekkingskracht die onze binnenstad had voor corona is niet zomaar weg. De afgelopen jaren heeft Nijmegen zich steeds meer ontwikkeld tot een dynamische stad, waarbij beleven en ontmoeten belangrijker is geworden dan ooit. Deze ontwikkeling heeft de binnenstad robuust en veerkrachtig gemaakt. Ondernemers hebben de afgelopen tijd harde klappen

gehad, maar laten ook nu weer zien weerbaar en wendbaar te zijn. Dit zorgt er samen voor dat we ons kunnen aanpassen in tijden zoals nu. En wanneer het uiteindelijk weer veilig is om horeca en winkels te openen, kunnen we snel naar een levendige binnenstad toe gaan. De binnenstad is sterk.

In het najaar van 2020 besloten college en gemeenteraad om de komende jaren fors extra te investeren in onze mooie binnenstad. Voor concrete acties om de binnenstad een impuls te geven in 2021 en 2022 is 4,5 miljoen euro investerings- en programmabudget gereserveerd.

Het Actieplan van de Binnenstad is het resultaat van alle input van inwoners, bezoekers en ondernemers. Het is onze agenda voor de komende twee jaar, die we steeds kunnen bijstellen als de actualiteit daarom vraagt. De binnenstad van Nijmegen heeft een goede uitgangspositie maar wel de nodige klappen gehad. We ondersteunen de weg omhoog met dit actieplan, dit cadeau vóór de stad, dóór de stad.

Samen aan de slag

- bijeenkomsten, gesprekken met bewoners, ondernemers en bezoekers
- gesprekken met experts
- publiekscampagne

Actieplan binnenstad

• 4,5 miljoen Euro

Vijf actielijnen:

- ondernemen
- groen
- logisch
- levendigheid
- schoon en prettig

Vernieuwde binnenstad

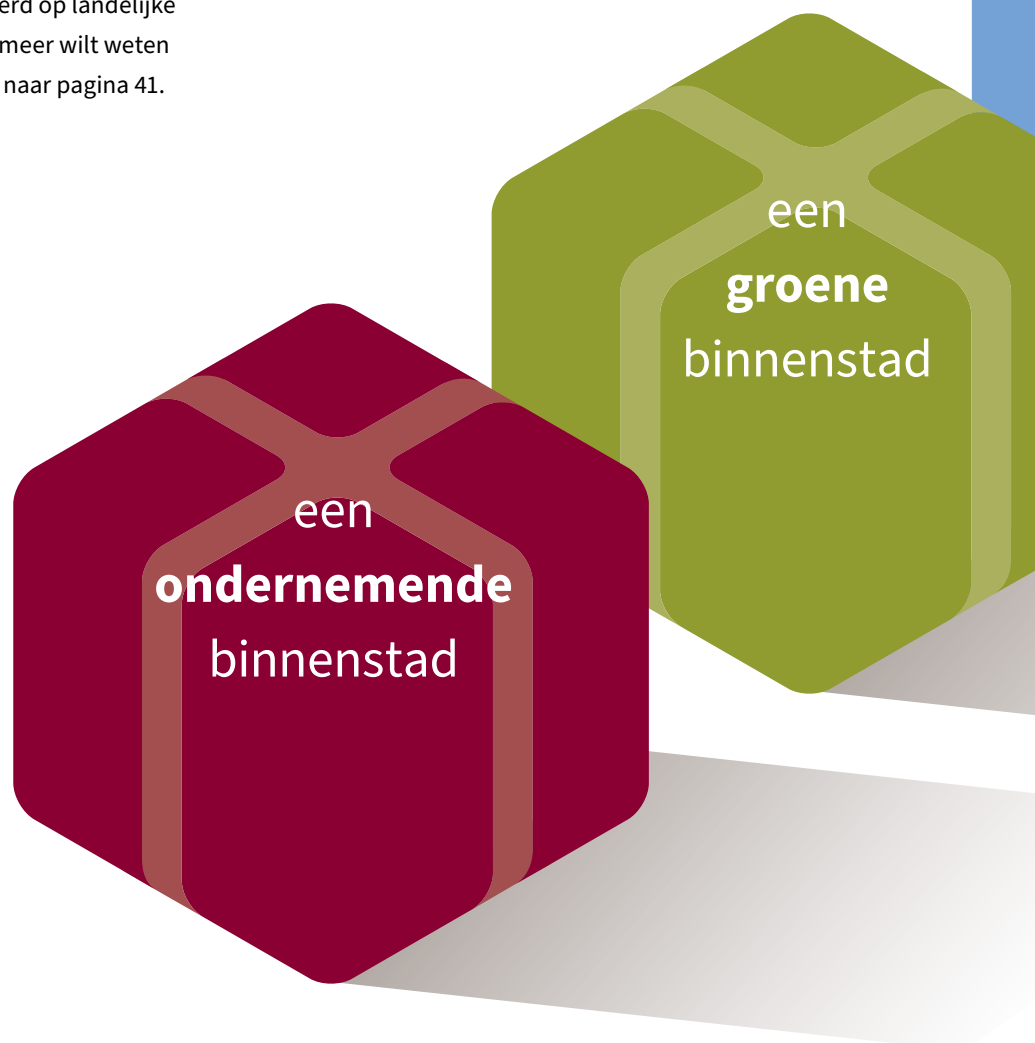
- méér ontmoeten
- méér beleving
- méér groen
- méér bijzonder aanbod
- en nog veel méér

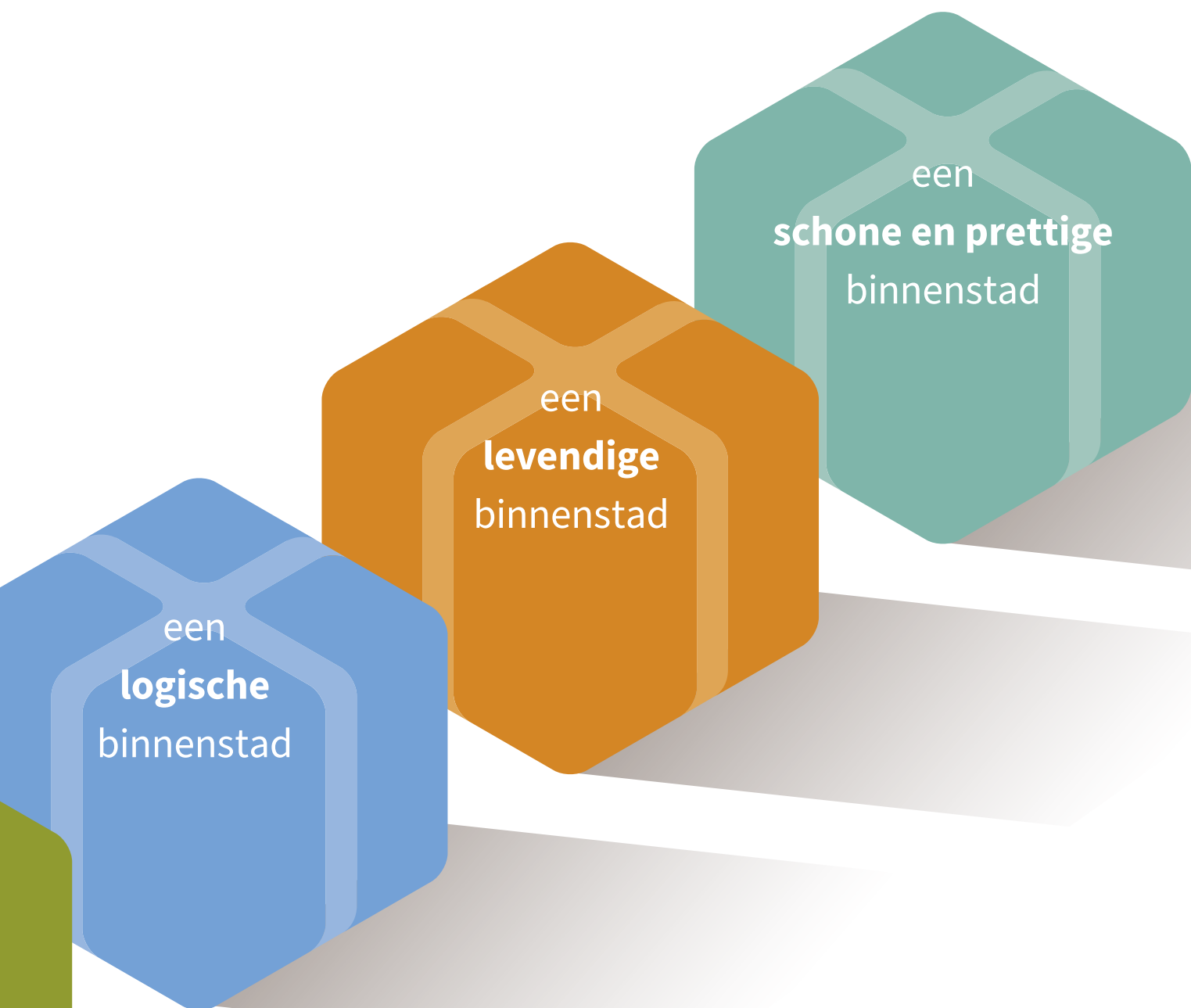
Dit gaan we doen!

Onze binnenstad kent vele functies. Het is een plek om te wonen, een plek om te ondernemen, een plek waar je na het winkelen heerlijk kunt genieten van een drankje en meer dan ooit wordt de binnenstad een plek voor ontmoeting en beleving. Al deze functies staan niet op zichzelf, maar zijn stevig met elkaar verbonden. Voor een perfecte mix, is het belangrijk om op meerdere vlakken te investeren in de binnenstad.

Het proces

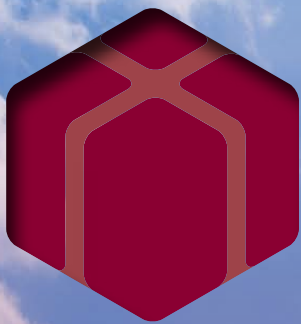
Het Actieplan is een resultaat van de inbreng van bewoners, ondernemers en bezoekers. We spraken hen via (digitale) buurtbijeenkomsten, ontvingen honderden inzendingen via onze campagne 'Wat is jouw cadeau voor de binnenstad?' en gingen het gesprek aan om samen te komen tot een plan voor onze stad. Om uit al deze input tot een Actieplan te komen gingen we in gesprek met vele experts en legden de ideeën naast een analyse van onze binnenstad, gebaseerd op landelijke studies en lokale onderzoeken. Als je meer wilt weten over het proces blader dan even door naar pagina 41.

Vijf actielijnen

We kozen 5 actielijnen, die ervoor zorgen dat de verschillende functies die de binnenstad kent nu en in de toekomst aantrekkelijk blijven en vormen de basis waarop we als stad verder bouwen de komende jaren. In dit plan gaan we dieper in op deze actielijnen en bespreken we de acties die hier aan gekoppeld zijn.

een ondernemende binnenstad

A photograph of a street in Nijmegen, Netherlands. The sky is bright blue with large, white, fluffy clouds. In the foreground, there's a street with a black lamppost. To the left, a building has a colorful facade with a sign that says 'CRÉDIBLE'. There are trees and other buildings in the background. The overall scene is bright and sunny.

Nijmegen heeft een sfeervolle binnenstad met een grote aantrekkingskracht op vele bezoekers. Het aanbod aan horeca en winkels bestaat aan de ene kant uit toonaangevende branche- en filiaalbedrijven in het kernwinkelgebied en aan de andere kant uit de typisch Nijmeegse horeca en retail met een jong en eigenzinnig karakter van vooral de ringstraten om het kernwinkelgebied heen. Nijmegen kenmerkt zich door een heel divers aanbod en dit willen we zoveel mogelijk behouden. We willen retailers en horecazaken daar ondersteunen waar het kan en de komende tijd helpen om hun bedrijf weer op te starten.

een ondernemer

Ontwikkeling ondernemers

Uit de wijkbijeenkomsten kwam naar voren dat de behoefte om ervaringen te delen en van elkaar te leren erg groot is onder de ondernemers. Daarom ondersteunen we ondernemers bij het versterken van hun bedrijfsvoering en initiëren we intervisietrajecten. In de binnenstad tref je een breed palet aan ondernemende partijen aan: retailers, horeca-ondernemers, dienstverleners en vastgoedeigenaren. We willen vernieuwing en ontwikkeling stimuleren en doen dit door ruimte te bieden voor innovatie, experimenten, jong ondernemerschap en creativiteit.

ACTIES

Extra capaciteit Huis voor de Binnenstad

Het Huis voor de Binnenstad gaat de binnenstad nog beter profileren, organiseert betere afstemming tussen ondernemers en de uitvoering van projecten als 'Support your Locals'. We pakken met hen en vastgoedeigenaren actieve acquisitie op van nieuwe concepten en bewezen concepten die nog ontbreken in onze binnenstad.

Investeringsregeling panden

Samen met ondernemers doen we noodzakelijke investeringen in (winkel)panden. Hiermee kunnen ondernemers de uitstraling van hun pand flink verbeteren, bijvoorbeeld door verouderde luifels te vervangen. We maken gebruik van een subsidieregeling die we eerder ingezet hebben bij de transformatieaanpak. Tijdens de bijeenkomsten noemden ondernemers deze actie gekscherend een 'viezeluifelsubsidie'.

Organiseren en begeleiden van intervisietrajecten en aanbieden van workshops voor (en door) ondernemers

Samen met het Huis voor de Binnenstad zetten we een buddy-programma op voor én door ondernemers. Gevestigde ondernemers kunnen hierbij nieuwe ondernemers ondersteunen bij allerlei aspecten van ondernemerschap en vice versa. Daarnaast vragen we het Huis voor de Binnenstad om workshops te organiseren voor (en door) ondernemers, waarbij ondernemers zélf de thema's kunnen aandragen.

Programma toekomstgericht ondernemen

Ondernemers kunnen adviezen krijgen over businessmodellen, klantconcepten of krijgen advies hoe men het best kan stoppen.

Stimuleren samenwerking ondernemers

De afgelopen jaren is in veel straten intensief gewerkt met ondernemers om de transformatie van place-to-buy naar place-to-be te ondersteunen. Hierbij was aandacht voor samenwerking tussen vastgoedeigenaren en ondernemers om samen te zorgen voor het aantrekken van unieke concepten en aantrekkelijke aanbod om straten een eigen, uniek profiel te geven. Rond de Tweede Walstraat heeft dit bijvoorbeeld geleid tot oprichting van het Eigen Kwartier, een stukje centrum met eigenzinnige concepten van ondernemers met passie. De komende jaren gaan we graag in deze, én in nieuwe straten door met deze succesvolle aanpak. Daarnaast zullen we de komende 1,5 jaar voor de zwaar getroffen horecabranche een herstelmanager inzetten.

ACTIES

Ondersteunen samenwerking

Samenwerking tussen ondernemers en vastgoedeigenaren wordt gestimuleerd, we zoeken actief geschikte ondernemingen voor een gebied, ondersteunen ondernemers bij het ontwikkelen van de eigen identiteit van een bepaald gebied en leveren hiervoor capaciteit en budget. Samen met ondernemers gaan we aan de slag met o.a. het Valkhofkwartier, het Eigen Kwartier en de Augustijnenstraat en houden ruimte om later andere straten en buurten waar nodig te ondersteunen.

Herstelmanager Horeca

In navolging van het rapport van Koninklijke Horeca Nederland zetten we een herstelmanager voor de horeca in. Deze zal in nauwe samenwerking met het Huis voor de Binnenstad horeca ondernemers ondersteunen bij het weer opstarten van hun bedrijf na de lockdowns en beperkende maatregelen.

een ondernemer

Terugdringen leegstand

Een vitale binnenstad trekt veel bezoekers, die lang blijven en veel besteden. Dit leidt tot een aanbod aan winkels en voorzieningen van hoge kwaliteit. De leegstand is in een vitale binnenstad beperkt. We zien in 2020 dat het leegstandspercentage nog rond de acceptabele 6% blijft, maar we denken dat de leegstand de komende 1,5 jaar zal gaan oplopen. Op welke plekken leegstand gaat ontstaan zal pas de komende maanden duidelijk worden. Nu weten we nog niet welke bedrijven het wel of niet lukt om het bedrijf weer goed op te starten als de steunmaatregelen aflopen en er tegelijkertijd weer zicht komt op meer inkomsten. Wat wel nu al de intentie is, is om leegstaande plekken in de binnenstad zoveel mogelijk te voorkomen. We pakken de leegstand dan ook meteen aan en doen dit op zowel straat- en gebiedsniveau als op pandniveau.

ACTIES

Win je eigen winkel

Ondernemerschap door startende ondernemers met een innovatief concept wordt gestimuleerd door hen de kans te geven een eigen winkel te openen. We schrijven een wedstrijd uit waarbij de 3 beste concepten een half jaar huur van een (leegstaand) pand winnen, inclusief budget voor inrichting. Hierbij zorgen we ervoor dat de nieuwe concepten niet concurreren met de zittende ondernemers die het door de crisis al zwaar genoeg hebben.

Vastgoed in kaart

Samen met de Radboud Universiteit krijgen we meer zicht op welke vastgoedpartijen in de binnenstad actief zijn en welke mogelijkheden/belemmeringen het huidige bestemmingsplan biedt voor nieuwe transformatie en stedelijke herverkaveling.

Terugdringen leegstand

Er worden tentoonstellingen en evenementen in (tijdelijk) leegstaande panden georganiseerd, om zo gezellige winkelstraten te behouden. (zie ook Een levendige binnenstad)

Profileren van ondernemers

Kansen voor de winkel en horeca van de toekomst.

Online en offline zichtbaarheid van ondernemers in de binnenstad vergroot het potentieel publiek en hiermee de omzet. De huidige online mogelijkheden bieden veel ondernemers kansen maar vormen voor sommige ondernemers ook een risico. Winkel- en horeca-concepten veranderen door het tempo van de technologische ontwikkelingen razendsnel. Ondanks de enorme opkomst van online verkoop en webshops blijft de ontmoeting en beleving ontzettend belangrijk voor veel klanten. In het actieplan zetten we daarom in op het online én offline zichtbaar maken van de ondernemers.

ACTIES

Ondersteunen lokale bon

Steeds meer Nijmeegse ondernemers zijn aangesloten bij de lokale bon van IntoNijmegen, met deze bon kun je bij al deze ondernemers terecht. We zorgen dat deze bon te koop is voor iedereen én dat hij op verschillende plekken te koop is. Een publiekscampagne zorgt voor bekendheid van de bon in en buiten Nijmegen.

Verbeteren ondernemersportal IntoNijmegen

IntoNijmegen is op dit moment vooral een bezoekerswebsite. Door te investeren in de techniek achter de website, wordt deze óók geschikt om ondernemers meer met elkaar te verbinden.

Retailmarkt

We ondersteunen ondernemers in de retail die dat willen om ruimte te maken voor nieuwe producten door hun oude voorraad te verkopen. Hiervoor organiseren we extra marktdagen.

Ondernemer v/d maand

In samenwerking met het Huis voor de Binnenstad wordt elke maand een ondernemer die zich inzet voor de binnenstad (bijvoorbeeld op gebied van samenwerking of duurzaamheid) in het zonnetje gezet. Hiervoor wordt een campagne opgezet, waarbij gebruik gemaakt wordt van online en offline.

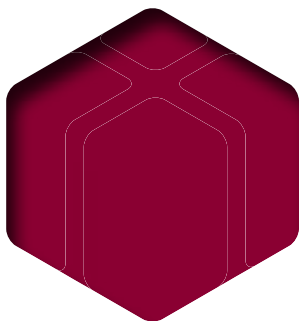

Profilering van startende ondernemers

Top 5 'cadeau voor de binnenstad'

In samenwerking met StartUp Nijmegen wordt startende ondernemers een podium geboden. StartUp zet zich in voor startende ondernemers en heeft aangegeven zich ook te willen inzetten voor de profilering, bijvoorbeeld middels een marktkraam op de weekmarkt.

Dit doen we al Dit blijven we doen

Sterk merk uitbouwen

Het sterke merk Binnenstad Nijmegen wordt samen met het Huis voor de Binnenstad, vastgoedpartijen, ondernemers in de horeca, retail en commerciële dienstverlening “verkocht”. Samen met onze partners willen we dit sterk merk verder uitbouwen en toewerken naar een Binnenstadsfonds of Binnenstadsinvesteringszone (BIZ).

Mogelijkheden inzet web stimuleren

Al langere tijd is de trend gaande dat consumenten steeds meer via internet hun aankopen doen en de verwachting is dat deze trend zich nog verder zal doorzetten. We stimuleren ondernemers om te investeren in de mogelijkheden die internet biedt, bijvoorbeeld door het beschikbaar stellen van digitaliseringsvouchers.

Ruimte voor experiment

Ondernemers krijgen ruimte om te experimenteren. Hiermee spelen we in op de trend dat ook winkels meer als ontmoetings- en belevingsplek gezien worden. We stimuleren nieuwe concepten zoals blurring

waarbij bijvoorbeeld horeca en detailhandel in één pand samenwerken (zoals De Paskamer en de Witwasserij). We ondersteunen ook experimenten met coöperatieve verenigingen, ondernemers die samen een winkelpand delen.

Leegstand tegengaan

We transformeren aandachtsgebieden waar nu al grote leegstand is. Leegstaande plekken kunnen worden ingevuld met andere functies dan retail. Om dit mogelijk te maken verruimen we de vestigingsregels voor andere functies: horeca, dienstverlening, cultuur, wonen (niet op begane grond, maar vanaf 1e etage). Tegelijkertijd gaan we voorzichtiger om met het toevoegen van extra winkelmeters in en rond de binnenstad.

Winkelmeters optimaal benutten

We verwachten dat het aantal winkelmeters de komende tijd juist zal afnemen. We ondersteunen de tendens om onrendabele winkelmeters aan de randen van het centrum langzaam te laten ver-

dwijnen en te laten verkleuren naar andere functies als horeca, dienstverlening, cultuur en wonen. Bijvoorbeeld als winkels lange tijd leeg komen te staan.

Samenwerking vastgoedeigenaren

Samenwerking met vastgoedeigenaren is essentieel. Ondernemers hebben behoefte aan aantrekkelijke voorwaarden voor vastgoed. We gaan daarom aan de slag met de Vereniging Eigenaren Commercieel Vastgoed en andere ondertekenaars van het Ketconvenant Vastgoed om de markt voor vastgoed in de binnenstad verder te versterken. We werken samen aan stedelijke herverkaveling en sluiten waar mogelijk ook met andere sectoren zo'n convenant.

Accountmanagement

Via ons accountmanagement blijven we afstemmen met het Grootwinkelbedrijf, ondernemers in de horeca en retail en hun brancheverenigingen om op tijd signalen op te vangen en deze om te zetten in concrete acties.

nde binnenstad

een groene binnenstad

Ondanks de groeiende waardering van al het groen in de stad, scoort het groen in het stadscentrum nu een matige voldoende. Dat kan en moet natuurlijk beter. Bezoekers, ondernemers en bewoners hebben tijdens de wijkbijeenkomsten, de gesprekken daarbuiten en tijdens de publiekscampagne massaal aangegeven een groenere binnenstad te willen. Groen draagt bij aan de identiteit van de binnenstad, een prettige sfeer en een fijne leefomgeving. Daarnaast helpt groen met het verminderen van hittestress en zorgt voor het vergroten van de biodiversiteit in de stad door het aantrekken van vlinders, bijen en vogels. We zullen daarom de komende tijd met ondernemers en bewoners de binnenstad flink gaan vergroenen.

een groene binn

Gemeentelijk en privaat groen

Groen draagt op heel veel manieren bij aan een leefbare en aantrekkelijke stad. Net als in het verleden, in het project Groene Allure Binnenstad, gaan we weer actief aan de slag om meer, robuuster en fraaier groen in de binnenstad te realiseren. Samen met bewoners, vastgoedeigenaren en ondernemers zoeken we naar de meest geschikte plekken om te vergroenen. Speciale aandacht gaat uit naar de straten waar weinig bomen staan zoals de Molenstraat, de Broerstraat, de Burchtstraat, de gasjes en hofjes. Bewoners, ondernemers en instanties kunnen daarnaast zelf ook bijdragen aan meer groen door de aanleg van geveltuintjes, groengevels, groendaken, daktuinen en groene terrasafscheidingsen. Hiervoor komen extra subsidiemogelijkheden bovenop de al bestaande subsidieregeling voor groene daken.

ACTIES

Gemeentelijk groen:

Groene Allure 2.0

Veel mensen vinden de binnenstad te stenig. Een prettige binnenstad is ook een groene binnenstad en daarom voegen we op veel straten in de binnenstad groen toe, dit kunnen bloem- of plantenbakken zijn, maar ook bomen en plantvakken. We letten hierbij op toekomstbestendigheid en duurzaamheid en we zorgen voor meer biodiversiteit.

Gemeentelijk groen: Herinneringsboom

Top 5 'cadeau voor de binnenstad

We planten ergens in de binnenstad een mooie boom, om ons te herinneren aan de bijzondere, stille jaren 2020 en 2021.

Privaat groen:

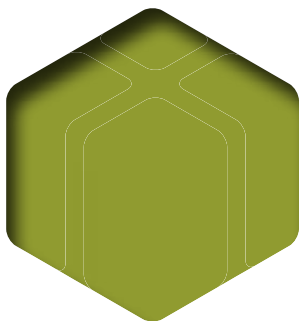
Een stimuleringsprogramma voor bewoners

Samen met de Bastei stimuleren we bewoners van de binnenstad om meer groen te planten en te onderhouden rondom hun woning. Dit doen we door actieve hulp bij de aanleg en het onderhoud van planten/bloemen. We sluiten hierbij aan bij operatie Steenbreek, die al in veel stenige wijken in Nijmegen goede resultaten boekt. Denk hierbij aan plant-je-gevel-dagen, waarbij een karretje met plantjes erop bij verschillende straten langs gaat.

Een stimuleringsprogramma voor ondernemers

Samen met de Bastei en het Huis voor de Binnenstad stimuleren we ondernemers in de binnenstad om meer groen te planten rond hun bedrijfspand. Dit kan gaan om gevelgroen, maar ook bijvoorbeeld uit groene terrasafscheidingsen. Hiervoor kunnen ondernemers subsidie aanvragen. We sluiten hiervoor aan bij de campagne om bewoners te stimuleren meer groen te planten.

Dit doen we al Dit blijven we doen

Nieuw bomenplan

De gemeente stelt een nieuw bomenplan en een biodiversiteitsplan. Daarvoor maken we een nieuwe bomenstructuurkaart en Hoofdgroenstructuurkaart. Voor de Binnenstad hebben we de belangrijkste straten, die een verbinding vormen tussen de parken, aangegeven om meer bomen aan te planten. Bijvoorbeeld de Burchtstraat en de ringstraten.

Klimaatplan

We werken aan een klimaatplan. We willen zorgen voor meer schaduw op belangrijke loop- en fietsroutes. Extra bomen kunnen hiervoor zorgen..

Stimuleren bewoners

We stimuleren bewoners en eigenaren om meer groen aan te leggen in en rond hun pand. Voor bewoners en eigenaren in de (binnen)stad is subsidie beschikbaar voor het aanleggen van groene daken, groene gevels én voor het aanleggen van geveltuintjes.

een logische binnenstad

Snel en gemakkelijk op de plek van bestemming komen is belangrijk voor bezoekers. Een logische inrichting met duidelijke looproutes, bebording en parkeerplaatsen voor fietsen, scooters en auto's is daarom essentieel. Ondernemers en bezoekers gaven aan dat ze verbeteringen willen zien op dit gebied zoals betere route-aanduidingen vanaf het centraal station naar bijzondere plekken in de binnenstad. Steeds meer bezoekers komen met de fiets naar de stad. Dit willen we graag faciliteren want het is gezond én het zorgt voor minder CO2 uitstoot. Dit betekent dat we op een andere manier moeten kijken naar plekken om deze fietsen te stallen en de routes hier naar toe.

een logische bin

(Fiets)parkeren

De fiets is nog steeds in opmars en maakt met de komst van de elektrische fiets een nog snellere ontwikkeling door. Uit verschillende onderzoeken en bijeenkomsten blijkt dat veel bezoekers behoefte hebben aan betere parkeermogelijkheden voor fietsers en scooters. Hier zijn uiteraard stallingen voor maar veel fietsenstallingen staan vol met fietsen van bewoners omdat zij in pandig geen ruimte hebben. De komende anderhalf jaar gaan we door middel van diverse pilots proberen dit probleem aanpakken.

ACTIES

Fiets- en scooterparkeren

In de komende anderhalf jaar gaan we samen met ondernemers en bewoners op zoek naar de oplossingen voor fiets- en scooterparkeerproblemen op diverse plekken in de stad zoals de Lange Hezelstraat, de Molenstraat, het Mariëburgplein en de Augustijnenstraat. Hierbij kan gedacht worden aan fietsparkeren in leegstaande panden, bewonersparkeren in openbare fietsenstallingen, verplaatsen of verwijderen van fietsenrekken, toevoegen van fietsenstallingen en verbeterde aanduiding van fietsenstallingen.

Straatparkeren

We vinden het belangrijk om de beschikbare straatparkeerplaatsen ook echt beschikbaar te laten zijn voor mensen die ze nodig hebben, zoals winkelbezoekers die slecht ter been zijn of slechts korte tijd in de stad willen zijn. Deze plekken worden vaak hele dagen bezet gehouden. We zoeken een manier om dit tegen te gaan.

Looproutes

Maar liefst 26% van de bezoekers kwam in 2020 te voet naar de binnenstad. Het geeft het belang aan van een binnenstad die goed te voet bereikbaar moet zijn. Ook in de Weerbaarheidsanalyse (uitgevoerd door onderzoeksbureau BRO) komt het belang van goede infrastructuur voor voetgangers naar voren. Ambities die hier in genoemd worden zijn: meer ruimte voor voetgangers, goede beloopbaarheid tussen deelgebieden in de binnenstad en een goede aansluiting op het openbaar vervoer. Uit de publiekscampagne en gesprekken met ondernemers en kwam naar voren dat duidelijke routeaanwijzingen naar de ‘hotspots’ in de binnenstad ontbreken. Ook wordt de wirwar aan onduidelijke borden in allerlei stijlen als ergernis genoemd.

ACTIES

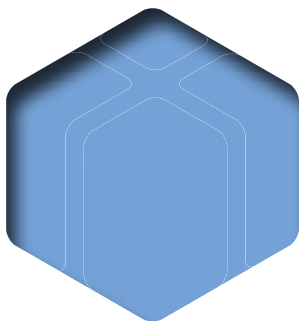
Logische looproutes

We zorgen voor betere en logische looproutes van en naar omringende wijken, bushaltes, het station én naar de hotspot in het centrum. Hiervoor maken we eerst een plan. Daarnaast gaan we overbodige bebording in de

binnenstad verwijderen, nieuwe borden om de looproutes aan te duiden plaatsen en voegen we creatieve looproute aanduidingen toe. Tenslotte plaatsen we ontbrekende straatnaamborden in de binnenstad.

een logische bin

Dit doen we al Dit blijven we doen

Bushaltes aanpassen

Toegankelijke en aantrekkelijke bushaltes in de binnenstad en aan de singels zijn belangrijk om het gebruik van de bus te stimuleren. Afgelopen jaren hebben we hier een slag in gemaakt en hier gaan we mee verder. Onder andere met de halte op de Sint Canisiussingel en Doddendaal.

30 km/u zone

Alle wegen binnen de singels worden 30 km/u. Hiervoor moeten wegen anders worden ingericht en daarom doen we dat als een weg toe is aan onderhoud of een herinrichting. In 2021 gaan we aan de slag voor het Kelfkensbos en de jaren daarna volgen de andere wegen, waarbij we starten met de Westelijke Waalkade.

Electrisch rijden

We spelen in op de ontwikkeling van steeds meer elektrische personenauto's. We stellen hiervoor een visie op en plaatsen extra laadpalen.

'Autoflaneren' tegengaan

We kijken bij de herinrichting van de wegen naar mogelijkheden om overlast die op sommige plekken in de binnenstad wordt ervaren van 'flanerende auto's' tegen te gaan. Hiermee bedoelen we automobilisten die door de binnenstad rondjes rijden om te zien en gezien te worden, waarbij vaak hard wordt opgetrokken tussen kruispunten en drempels.

Logistieke hubs

Vanaf 2025 mag vervuilende logistiek niet meer de binnenstad in, met voor specifieke voertuigen een overgangsregeling. Daarnaast proberen we het aantal logistieke voertuigen in de binnenstad te verminderen door logistieke hubs aan de rand van de stad te stimuleren. Hier kan bundeling en overslag plaatsvinden op elektrische voertuigen.

Parkeren

We zorgen voor voldoende parkeergelegenheid rondom het centrum. Daarom bouwen we de komende jaren een parkeergarage bij de Hezelpoort, zodat aan de zuidkant (Keizer Karel-garage), aan de oostkant (Kelfkensbos) én aan de westkant (Hezelpoort) voldoende parkeerplaatsen zijn. Daarnaast willen we het gebruik van de P&R locaties stimuleren, die nu slechts bij 53% van de bezoekers bekend zijn.

Zero-emissie zone

Vanaf 2025 is de bedrijfslogistiek in de binnenstad volledig elektrisch. We ondersteunen de omslag die ondernemers moeten maken van benzine en diesel naar elektrische voertuigen en we zorgen voor voldoende laadpunten

een levendige binnenstad

De binnenstad: daar gebeurt het! Bezoekers komen naar de binnenstad omdat daar iets te beleven valt. De binnenstad is (normaliter) de plek waar evenementen plaatsvinden zoals de Vierdaagsefeesten. Variatie in aanbod is essentieel om aan de wensen van bezoekers te kunnen voldoen. Door het brede aanbod en de verbinding tussen 'Old city en Young vibe' kan onze binnenstad zich onderscheiden ten opzichte van andere binnensteden. Evenementen zijn publiekstrekkers en genereren veel extra bestedingen voor de horeca en retail. 'Beleven' neemt langzaam de plek in van 'consumeren'. Dit vraagt om creativiteit, originaliteit en een onderscheidend product met een nog sterkere positionering van onze hotspots.

een levendige bi

Profilering Old city

We zijn als stad trots op onze historie en profileren ons graag door middel van ons rijke verleden. Zo ontwikkelen we het Valkhofkwartier tot dé culturele hotspot van de stad, waar de Romeinse stad én de middeleeuwse Burcht voelbaar moeten worden. Met een erfgoedanjager versterken we daarnaast de samenwerking tussen de culturele instellingen in onze stad. Toch blijkt uit de vele gesprekken in en met de stad dat er méér behoefte blijft aan plekken in de stad waar de historie ook écht voelbaar is. In het actieplan nemen we daarom een aantal acties op die Nijmegen als ‘Old city’ een boost geven.

ACTIES

Projecties op Museum het Valkhof

We maken een (interactief) lichtkunstwerk op Museum het Valkhof, waardoor de geschiedenis van de plek nog beter zichtbaar wordt. We nemen de dagelijkse film over Nijntje op het Nijntje Museum in Utrecht als voorbeeld van hoe mooi het kán worden.

Verlichting historische panden

We zetten een paar van onze mooiste monumenten ‘in de schijnwerpers’. Hierdoor kunnen we nog meer van deze historische panden genieten. Dit doen we met duurzame en toekomstbestendige (led)verlichting en we houden rekening met de natuur.

Historische expo in leegstaande panden

De Nijmeegse stichting Huis voor de Nijmeegse geschiedenis zet onze (industriële) geschiedenis in de etalage. Door leegstaande panden tijdelijk te vullen met interessante materialen, zorgen we dat de geschiedenis béter en de leegstand mínder zichtbaar wordt.

Stevenskerk 750 jaar

In 2022 is het 750 jaar geleden dat de Stevenskerk gewijd werd, en hiermee een echte kerk werd. Dit bijzondere moment willen we vieren. Hiervoor ondersteunen we initiatieven uit de stad.

Openstelling historische panden

Nijmegen is een oude stad en hoewel er veel verloren is gegaan tijdens het bombardement in 1944, zijn er ook nog een aantal eeuwenoude panden bewaard gebleven. Deze gebouwen zijn lang niet altijd toegankelijk voor toeristen. We spannen ons in om beeldbepalende historische panden openbaar toegankelijk te maken.

Inrichting brandstore (verplaatsing VVV)

We verplaatsen de VVV van onder de schouwburg naar een herkenbare plek in de binnenstad. We maken daarvan een echte Nijmegen-brandstore, die bezoekers aanzet tot het ondernemen van allerlei activiteiten in de binnenstad.

Brandstore Waalkade

Er leggen steeds meer cruiseschepen aan onze Waalkade aan. We willen deze bezoekers verleiden zo veel mogelijk van onze binnenstad te genieten. Hiervoor plaatsen we, op momenten dat de cruiseschepen aanmeren, een verplaatsbare ‘Nijmegen brandstore’ op de Waalkade. Denk hierbij aan een speciaal voor dit doel verbouwde bus of marktkraam.

innenstad

Young vibe

Nijmegen is de oudste stad van Nederland, met een jong en bruisend karakter. Evenementen brengen leven in de stad. De komende jaren zetten we dan ook in op activiteiten die bijdragen aan de positieve sfeer in de binnenstad, die bezoekers uitnodigen tot een langer verblijf of ze vaker naar de binnenstad lokken. We willen graag dat bezoekers met een fijne ervaring huiswaarts keren en vrienden en familie naar onze mooie binnenstad verwijzen.

ACTIES

Ondersteuning Nijmeegse evenementen

We geven lokale partijen in de binnenstad de kans om zichzelf opnieuw uit te vinden en we bieden perspectief voor de toekomst. We zetten in op het verbinden van activiteiten met elkaar waardoor het geheel sterker wordt. Dit doen we door gericht te stimuleren en/of te faciliteren en subsidie te verstrekken.

Theater leegstand

We spelen in op de leegstand en organiseren activiteiten in leegstaande panden zodat in het straatbeeld zo levendig mogelijk blijft, bijvoorbeeld een theaterfestival.

Open podium

Top 5 'cadeau voor de binnenstad'

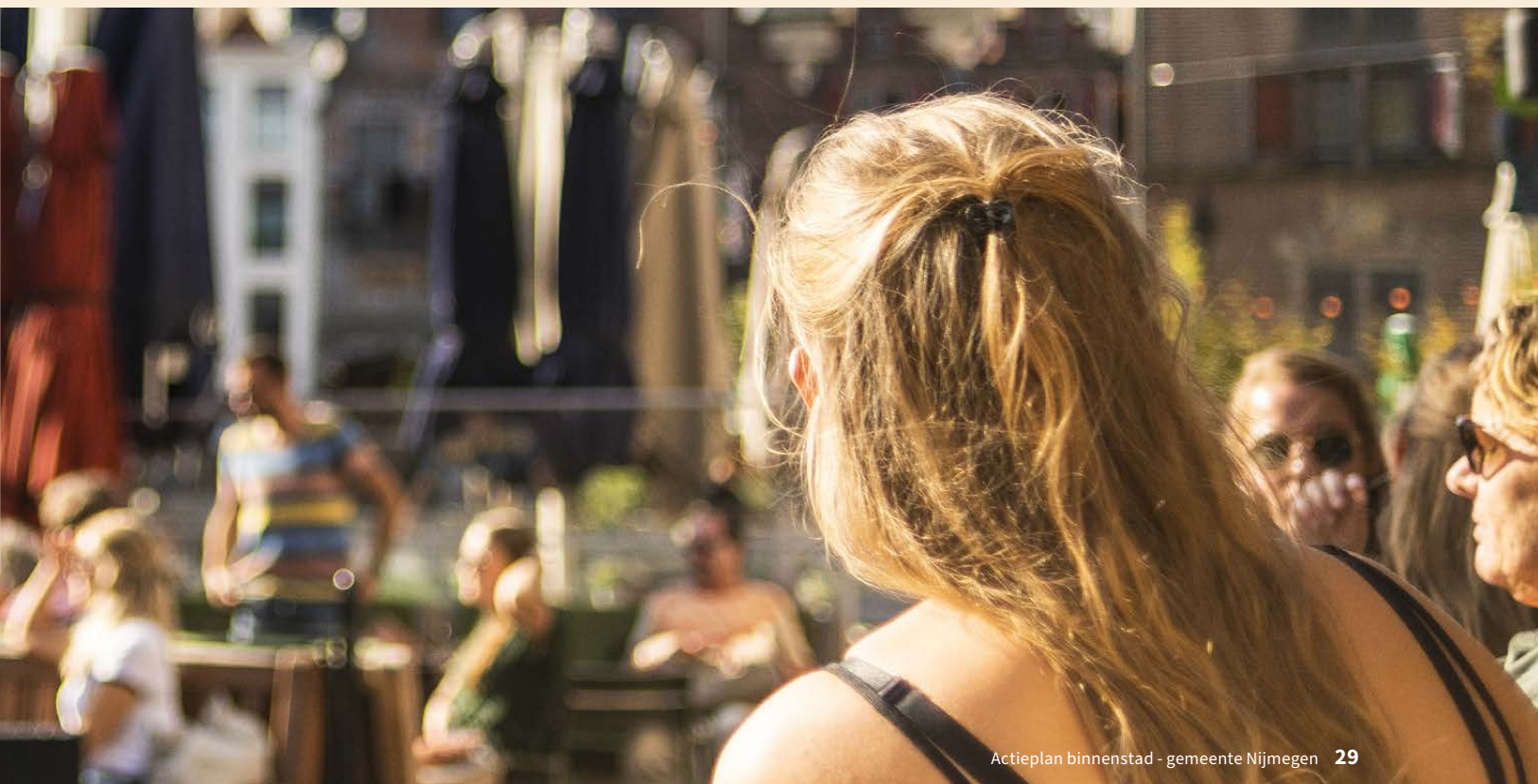
We richten een open podium in, waar het mogelijk zal zijn om stand-up, karaoke, dans- of muziek- voorstellingen te laten zien. We vragen een programmeur om ervoor te zorgen dat deze plek in de binnenstad in 2021 en 2022 een vliegende start krijgt.

Filmcontainers

Top 5 'cadeau voor de binnenstad'

GoShort plaatst tijdelijke filmcontainers in de binnenstad. Waar bezoekers op veilige anderhalve-meterafstand van (korte) films kunnen genieten.

een levendige bi

Spelen, bewegen en ontmoeten

Een binnenstad heeft meerdere functies. We geven een impuls aan de functies spelen en sporten. De Bedriegertjes en de schuine wanden aan het Koningsplein zijn hier een mooi voorbeeld van. We realiseren ludieke uitbreiding van mogelijkheden om te spelen. Naast 'spelen' zijn ook 'sporten en gezondheid' onlosmakelijk met de stad verbonden. Er wonen ook steeds meer mensen in en rond de binnenstad, die in hun eigen 'woonwijk' graag bewegen. Daarom willen we het aantal sportmogelijkheden in de binnenstad uitbreiden.

ACTIES

Schaaktafels

winnaar 'cadeau voor de binnenstad'

Het winnende cadeau voor de binnenstad plaatsen we zo snel mogelijk. We zoeken een mooie plek in de binnenstad om een aantal schaaftafels te plaatsen. Daarnaast zorgen we voor programmering zodat je ook les kunt krijgen in dit mooie bordspel.

Sporten

We creëren (tijdelijke) sportplekken met rekken en attributen in de binnenstad zodat bewoners en bezoekers in de buitenlucht aan hun gezondheid kunnen werken.

Spelen

We zorgen op 3 plekken in de binnenstad voor origineel spelen voor klein én groot. Als goed voorbeeld nemen we de 'bedriegertjes' en de steile schuine wanden op de Koningstraat/het Koningsplein.

Kunst op straat

Bezoekers waarderen het als er een goede sfeer is in de binnenstad. De ambiance is de afgelopen tijd al verbeterd met het aanbrengen van muurschilderingen en andere kunstuitingen in de openbare ruimte.

ACTIES

Muurschilderingen

Het centrum kent al een paar echte pareltjes wat betreft muurschilderingen. Daar komen er in ieder geval nog drie bij! Middels een wedstrijd willen we kunstenaars laten meedenken en -doen.

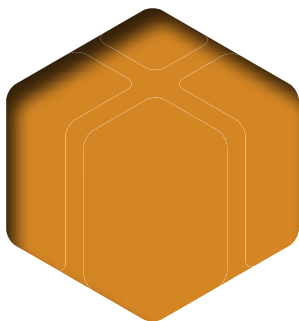
Bushalte Plein 44

De bushaltes op Plein 44 kunnen wel een opfrisbeurt gebruiken. We gaan daarom samen met lokale kunstenaars aan de slag om van wachten op de bus 'een bijzondere ervaring' te maken.

Poeziesteeg

Nijmegen en haar historie kennen een aantal bekende dichters. Om bezoekers hier wat van mee te geven richten we samen met lokale dichters een gasje/steegje in tot Poëziesteeg. Laat je inspireren door verzen en sonnetten op de muren!

Dit doen we al Dit blijven we doen

Corona-herstel

Middels het Actieplan Corona Cultuur Nijmegen ondersteunen we verschillende partijen (waaronder onze culturele instellingen) met corona-herstelmaatregelen.

Duurzaam toerisme

Wij gaan in lijn van het 'Uitvoeringsplan Toerisme RvN' aan de slag met duurzaam toerisme voor het Rijk van Nijmegen. Hierbij zetten we in het bijzonder in op ondernemerschap, lokaal en duurzaam.

Profilering

Samen met partners in de stad profileren we Nijmegen als een "Old city met een Young vibe".

Ruimte voor initiatieven

We bieden ruimte aan ondernemers en stichtingen om evenementen in de binnenstad te organiseren. We faciliteren bestaande en we stimuleren nieuwe initiatieven die passen bij het profiel van onze stad.

Ondersteuning cultuur

We ondersteunen de culturele sector in Nijmegen om te overleven in coronatijd maar ook om daarna te herstellen. Hierbij zetten we in op een weerbare en wendbare sector. Daarom hebben we in het Actieplan Corona Cultuur Nijmegen € 4,9 miljoen opgenomen voor ondersteuning en acties.

Old city

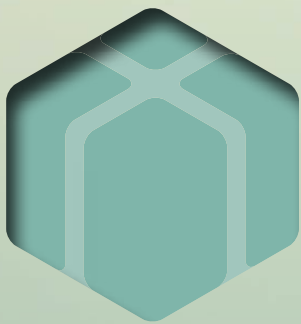
Nijmegen profileert zich als "Old city", waarbij we de gelaagdheid van de geschiedenis in beeld brengen. Met het programma Verleden Verbeeld focussen we ons op ons Romeinse verleden, de middeleeuwen van Karel de Grote en op de Tweede Wereldoorlog. We hopen in 2021 de nominatie van de Romeinse grens de Limes om te zetten in een aanwijzing als Werelderfgoed.

Kansen benutten

Bij de herinrichting van openbare plekken, kijken we altijd naar kansen voor spelen, bewegen en ontmoeten. Hierbij gaan we altijd voor ontwerpen die op vele manieren te gebruiken zijn.

innenstad

een schone en prettige binnenstad

De binnenstad is steeds minder een ‘plek om te kopen’ en steeds méér een ‘plek om elkaar te ontmoeten’. De ontwikkeling van het verblijfsklimaat van het centrum wordt een prioriteit. De inrichting is op een aantal punten achterhaald. De wensen van ondernemers, bewoners en bezoekers voor de openbare ruimte zijn de afgelopen jaren veranderd. Terrassen staan soms te dicht op looproutes, fietsers en voetgangers zitten elkaar soms in de weg. Onze nieuwe gebruikseisen voor het centrum vragen om ingrepen in de fysieke ruimte. Vriendelijke gastvrijheid en elementen die uitnodigen tot een langer bezoek moeten zorgen voor een prettig verblijf en verleiden tot mooie ontmoetingen.

een schone en pr

Bankjes, toiletten en verlichting

Ontmoetingen staan centraal in de publieke ruimte van de binnenstad. Mensen vanuit diverse achtergronden, met een variëteit aan interesses komen voor de verschillende activiteiten die de binnenstad te bieden heeft. We gaan voor de sociale binnenstad, waar ruimte is voor ontmoeting. We willen hierbij zorgen voor een inclusieve binnenstad, met plek voor iedereen. Hierbij denken we ook aan slechtzienden en ouderen. We doen dit door te zorgen voor een aantrekkelijke openbare ruimte waarin plek is voor bankjes en extra voorzieningen voor gebruikers(toilet). Daarnaast dragen we bij aan het gevoel van veiligheid door donkere plekken extra te verlichten. Bij de publiekscampagne waren bankjes en toiletten samen het meest ingezonden ‘cadeau voor de binnenstad’.

ACTIES

Bankjes – zitgelegenheden

We plaatsen meer straatmeubilair waar mensen op kunnen zitten. We kiezen hierbij niet (alleen) voor ‘gewone’ bankjes, maar ook maken juist ruimte voor ontmoeting. We kijken goed naar wat er nodig is voor een inclusieve binnenstad, zodat er voldoende rustplekken zijn voor iedereen; voor ouderen, minder validen, maar ook voor bewoners die een plekje buitenshuis zoeken om elkaar te ontmoeten.

Toevoegen verlichting

We voegen extra verlichting toe op plekken die mensen in de stad als onveilig en donker ervaren, zoals op de Waalkade.

Beschikbaar maken van meer toiletten

Samen met de ondernemers in de binnenstad zorgen we ervoor dat voor iedereen die dat nodig heeft een toegankelijk toilet in de buurt is. We doen dat door de al beschikbare toiletten, bijvoorbeeld bij winkels en horeca, vrij toegankelijk te maken. Daarnaast zorgen we dat ze beter vindbaar zijn, bijvoorbeeld via de app HogeNood.

Afval

Een prettige binnenstad is ook een schone binnenstad. Een stad met weinig zwerfafval, met voldoende vuilnisbakken en waar het (bedrijfs)afval regelmatig wordt opgehaald. Ondernemers en bezoekers geven aan dat er nu maar ook vóór corona overlast is van afval, waarvoor we in dit actieplan slimme oplossingen zoeken.

ACTIES

(Zwerf)afval

Samen met ondernemers, bewoners en bezoekers gaan we op zoek naar manieren om zwerfafval tegen te gaan, zoals het verplaatsen of toevoegen van afvalbakken en inzetten van afvalcoaches.

Bedrijfsafval

We werken aan optimalisatie van het ophalen van bedrijfsafval. Dit doen we bijvoorbeeld door een pilot te ondersteunen voor het regelmatig gescheiden ophalen van SWIL (nat-horeca-gft-afval).

Herinrichting openbare ruimte

Sommige opgaven zijn zo groot, dat we ze niet in de komende twee jaar kunnen oplossen. Hiervoor is meer nodig, in tijd én in geld. We reserveren daarom een budget om een aantal projecten 'uitvoeringsgereed' te maken; we inventariseren de problemen en oplossingen, maken een ontwerp en zoeken budget.

ACTIES

Herinrichting Burchtstraat - Augustijnenstraat - Plein 44

Sinds ruim een jaar rijden er definitief geen bussen meer van Plein 44, via de Burchtstraat naar het Kelfkensbos. De straat is daar nog wel op ingericht. Dit biedt kansen voor bijvoorbeeld vergroening, maar ook voor ontspanning zoals spelen en plekken om lekker te zitten. Samen met ondernemers en inwoners maken we een ontwerp dat we later kunnen uitvoeren.

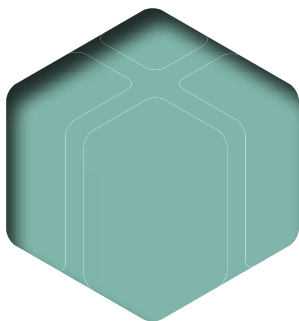
Hezelpoort / Joris Ivensplein

Nijmegen-West groeit, en daardoor komen steeds meer mensen vanuit die kant het centrum in. De verkeers-

situatie rondom het Joris Ivensplein is daar nu niet goed voor ingericht, bijvoorbeeld doordat fietsers de drukke straat in een bocht moeten oversteken om het centrum in te gaan. We zoeken een manier om dat op te lossen.

Bijdrage herontwikkeling Vlaamse Gas / Tweede Walstraat

De panden aan deze straathoek zijn verpauperd, het is een onprettig stuk van de binnenstad. Het ontwikkelen van nieuwe woningen in dit gebied is niet rendabel. We dragen daarom actief bij aan deze ontwikkeling.

Dit doen we al Dit blijven we doen

Afval

Om de stad netjes te houden zorgen we dat het afval wordt opgehaald door de DAR

Extra toilet

Om te zorgen dat er ook in coronatijd toiletvoorzieningen aanwezig zijn in de binnenstad hebben we een extra toilet geplaatst op Plein 44.

Investeren Valkhofkwartier

We gaan flink investeren in de openbare ruimte rond het Valkhof, het Valkhofkwartier. Nog in 2021 wordt het kruispunt Burchtstraat - Hoogstraat - Voerweg - Kelfkensbos helemaal heringericht met méér ruimte voor voetgangers en minder nadruk op auto's. Hierdoor ontstaat er een betere aansluiting met het Valkhof en krijgt het plein een make-over. Een grote restauratie van het Valkhofpark en een herinrichting van het Kelfkensbosplein worden ook gepland.

Ontwikkelpromerenten

We blijven investeren in grote nieuwe ontwikkelprojecten in de binnenstad. Naast de Waalkade, Stationsomgeving en het Vlaams kwartier staan ook projecten als Valkhofkwartier, de herontwikkeling van het voormalige V&D-pand en de Molenpoortpassage hoog op de agenda.

rettige binnenstad

als je goed
om je heen
zie je dat
gekleurd is

kijkt
alles

K. Schippers

K. Gubbels

Hoe zijn we tot dit Actieplan gekomen?

Agendering in de regio en bij het rijk

De aanpak van de binnenstad staat hoog op de agenda van het Rijk en onze regio. We halen en leveren input op op landelijk niveau input via de VNG-Taskforce Economisch Herstel en leveren op deze manier een bijdrage aan de Economische Herstelagenda van het kabinet voor de nieuwe coalitie. Gebiedsaanpak/binnenstad is hierbij één van de drie centrale thema's, naast MKB en Innovatie. Input voor deze Herstelagenda wordt gehaald uit de themabijeenkomsten 'Vitale binnenstad' van de G40-steden. De G40 heeft opdracht gegeven aan Platform 31 om een analyse uit te voeren naar Actieplannen die momenteel in de G40-steden worden opgezet.

De Groene Metropoolregio is op 1 januari 2021 van start gegaan. Eén van de vijf regionale opgaven is de Ontspannen Regio waarin wordt gewerkt aan "Bruisende binnensteden en krachtig kernen". Hier wordt samen met de regiogemeenten gewerkt aan het behoud en het versterken van de centra en steden in de regio. De thema's uit dit actieplan worden regionaal herkend als thema's waar we mee aan de slag moeten.

Digitale bijeenkomsten

Samen met het Huis voor de Binnenstad en het Bewonersplatform organiseerden we 10 digitale 'buurtbijeenkomsten' met ondernemers, (culturele) instellingen en bewoners uit de verschillende straten in de binnenstad. De (digitale) opkomst en de wil om bij te dragen was enorm. We vroegen betrokkenen om mee te denken over kansen en problemen in de binnenstad. Men ging met elkaar in gesprek over welke dingen er speelden in de wijk en de voor- en nadelen van verschillende oplossingen. Door de inzet en creativiteit van bewoners, ondernemers en andere betrokkenen hebben we veel goede ideeën opgehaald. Concrete ideeën zoals het ondersteunen van ondernemers met subsidie om hun pand of etalage te verbeteren, het toevoegen van zichtbaar groen en het verbeteren van fietsenstallingen.

'Wat is jouw cadeau voor de stad?'

Omdat we ook bezoekers en Nijmegenaren die niet in de binnenstad wonen de kans wilden geven mee te denken over onze binnenstad lanceerden we in december de campagne "Wat is jouw cadeau voor de binnenstad?". Hierin vroegen we bewoners, ondernemers én bezoekers van de Nijmeegse binnenstad hun ideeën voor de stad in te zenden. Er werd op social media massaal meegedacht door de stad en ook de inzendingen stroomden binnen. Uit de ruim 230 serieuze inzendingen koos een jury bestaande uit wethouder Monique Esselbrugge, wethouder Noël Vergunst en Maarten Mulder (Huis voor de Binnenstad) een top 5. Twee weken lang konden Nijmegenaren vervolgens stemmen op hun favoriete idee. Het idee om schaaktafels toe te voegen aan de Nijmeegse binnenstad kreeg uiteindelijk de meeste stemmen, inzender Julian van Stee won met zijn inzending een ballonvaart. Vanwege corona was de campagne volledig digitaal; met video's op social media bereikten we veel mensen, die overwegend positief reageerden. Deze 5 'cadeaus voor de binnenstad' zijn allemaal opgenomen in dit actieplan.

Analyse

De voorstellen uit de buurtbijeenkomsten, de 230 cadeaus uit de campagne én de input die we kregen uit gesprekken met experts hebben we naast de resultaten en aanbevelingen van de Stadscentrummonitor 2020/2021 en de door BRO uitgevoerde Weerbaarheidsanalyse gelegd. Hieruit kwamen 5 thema's naar voren, waar we actielijnen en de opgehaalde acties aan gekoppeld hebben. Samen met inhoudelijke experts, ondernemers en bewoners is het huidige Actieplan uiteindelijk samengesteld: Vóór de stad, dóór de stad. Het resultaat mag er zijn. Nu aan de slag! We zullen de status van de verschillende acties bijhouden via het platform Mijn Wijkplan. Als je de acties wilt blijven volgen kan dat via www.nijmegen.nl/binnenstad.

Hoe staat de binnenstad er voor?

Nederlandse binnensteden tijdens corona

In het door Q&A Insights & Consultancy uitgevoerde rapport “Retailagenda – Retail postcorona impact-analyse” wordt een beeld geschetst van de verwachte impact van corona op binnensteden. Dit rapport gaat uit van een positief beeld. Grote steden zullen naar verwachting niet meer zoveel bezoekers als pre-corona ontvangen, maar zij zijn zeker niet de grote verliezers. Zij hebben met hun aantrekkingskracht en gevarieerd aanbod voldoende veerkracht om weer op te bloeien. Grote steden zullen compacter en leefbaarder worden. De compactheid zal vooral komen omdat het aantal winkels afneemt, maar ook doordat het aantal verdiepingen waarop we winkelen zal verminderen. Op de verdiepingen boven de winkels ontstaat ruimte voor wonen, kantoren en recreatie. Dit zal echter pas op lange termijn gerealiseerd worden. De uitdaging wordt om tussentijds de steden, met de toenemende leegstand die wordt verwacht, zo aantrekkelijk mogelijk te houden.

De analyse komt overeen met onze eigen analyse van de binnenstad gebaseerd op de Weerbaarheidsanalyse en de Stadscentrummonitor. Een drietal belangrijke conclusies van de Retailagenda, die ook terugkomen in onze analyse:

- Grote steden hebben veerkracht. Middelgrote steden staan vooral onder druk. Ons beeld: Nijmegen hoort bij de eerste groep. We hebben in de zomer van 2020 gezien dat de binnenstad zich snel herstelde na de eerste golf.
- Beeld: 10 tot 30% non-food gaat verdwijnen, 20 tot 30% van de horeca verdwijnt. Shift naar online is definitief. Onze indruk: online biedt ook kansen. We sporen retailers in Nijmegen aan om aan de slag te gaan met onlineverkoop, o.a. door de digitaliseringsvouchers. Bovendien zijn we al duidelijk op weg naar

een “place to meet” met onze aantrekkelijke horeca en retail en door te investeren in ambiance-kunst-spelen in de binnenstad. Bezoekers blijven komen als er iets te beleven valt.

- De leegstand is nauwelijks gestegen. Steunmaatregelen lijken te helpen. Dit geldt ook voor Nijmegen. Het leegstandspercentage blijft schommelen rond de 6%. Dat kan worden gezien als frictieleegstand. De vraag blijft echter wat er gaat gebeuren zodra de landelijke en lokale steunmaatregelen stoppen.

Impact corona onduidelijk

Ondernemers in de horeca, niet-dagelijkse retail, dienstverlening en culturele sector hebben afgelopen jaar een ongekend zware periode achter de rug. De coronacrisis raakt de binnenstad veel harder dan andere gebieden in de stad. De sectoren die het hardst getroffen zijn omvatten 45% van de banen in de binnenstad. Het afgelopen jaar was de economische impact van corona heftig maar wisselend. Het tweede kwartaal van 2020 was extreem slecht, het derde nagenoeg normaal en het vierde weer een stuk minder. Om ondernemers te ondersteunen heeft de overheid het afgelopen jaar een aantal steunmaatregelen opgesteld. Dit waren landelijk steunmaatregelen als TOZO en TVL maar ook vijf lokale maatregelenpakketten met hierin bijvoorbeeld de verruiming van terrassen, het schrappen van precario, en een convenant met vastgoedpartijen (ketensolidariteit) etc. Het is nog niet duidelijk of deze steun voldoende was.

De binnenstad na corona

Hoe de binnenstad er na corona gaat uitzien is nu nog onzeker. Landelijke experts in de retail verwachten dat 10% tot 30% van de non-foodwinkels op de korte termijn verdwijnen. Vooral de niet-dagelijkse detailhandel (mode-schoenen) heeft het moeilijk. Experts verwachten ook dat de crisis het consumentengedrag blijvend heeft

Stadscentrummonitor

Elke 2 jaar laat de gemeente Nijmegen een Stadscentrummonitor opstellen door de eigen afdeling Onderzoek & Statistiek. Hierin kijken we hoe de binnenstad er voor staat als het gaat om leegstand, bezoekerswaardering, werkgelegenheidsontwikkeling etc. Naast harde cijfers maken we gebruik van de resultaten van enquêtes onder bezoekers op straat.

Weerbaarheidsanalyse

Regelmatig wordt in opdracht van de gemeente de Weerbaarheidsanalyse binnenstad Nijmegen opgeleverd door onderzoeksbureau BRO. Hierin worden relevante trends en ontwikkelingen geschetst. Hoe functioneert de binnenstad van Nijmegen in vergelijking met 13 vergelijkbare binnensteden? Ook wordt per deelgebied, die telkens uit een aantal straten bestaan, de weerbaarheid bepaald, met zowel sterke punten als kansen voor de toekomst..

veranderd en wijzen ook op kansen: we winkelen minder, maar kopen meer lokaal en functioneel.

Door de ongekend lange sluiting van de horeca wordt deze sector hard getroffen. De verwachting landelijk is dat circa 20% van de horecazaken gaat verdwijnen.

Tegelijkertijd zijn er ook weer lichtpuntjes. De lege terrassen en restaurants houden ons een spiegel voor. Horeca verrijkt het straatbeeld van onze binnenstad en is dan ook niet meer weg te denken.

Het is lastig om nu te bepalen wat de impact van corona voor de Nijmeegse binnenstad zal zijn. BRO geeft in haar Weerbaarheidsanalyse aan dat de Nijmeegse binnenstad een hoge vloerproductiviteit (omzet per m²) en een relatief lage leegstand heeft, in vergelijking tot andere steden, kent. Ook andere experts geven aan dat steden als Nijmegen naar verwachting minder hard worden getroffen dan middelgrote steden en kernen.

Maarten Mulder (Huis voor de Binnenstad): “Het afgelopen jaar hebben de maatregelen noodzakelijk om het coronavirus terug te dringen een zware wissel getrokken op de binnenstad. Midden in de transitie van ‘place to buy’ naar ‘place to meet’ kwam het ontmoeten tot stilstand en daarmee ook het verdienvermogen van ondernemers in de binnenstad. Maar de binnenstad staat er goed voor, de ondernemers die we spreken zijn hoopvol.”

Minder bezoekers aan de binnenstad

De Nijmeegse binnenstad is dé bestemming voor recreatief en vergelijkend winkelen, uitgaan en cultuurbezoek in de regio. In de binnenstad van Nijmegen is naast het

reguliere aanbod ook het jonge en eigenzinnige karakter goed zichtbaar (old city, young vibe). Het kernwinkelgebied ligt centraal in de Bovenstad met als belangrijkste straten de Broerstraat, Grote Markt, Burchtstraat, Molenpoortpassage, Marikenstraat en Plein 1944. Om dit A1-gebied heen heeft de binnenstad veel aanloop- en ringstraten met opvallend veel kleine, bijzondere winkels en horeca. De straten worden afgewisseld met fraaie pleintjes, vaak met terrassen. Er zitten hier veel Nijmeegse zelfstandig ondernemers. Hier zit het onderscheidend karakter van de stad, wat door bezoekers zeer hoog gewaardeerd wordt. Ook de afwisseling tussen Middeleeuwse en wederopbouwpanen met modernere panden zoals in de Marikenstraat wordt gewaardeerd. Door haar steegjes en gasjes biedt de binnenstad de mogelijkheid om via verschillende routes de stad te verkennen. Dit wordt door bezoekers erg gewaardeerd.

Minder passanten door corona

Er is gemeten hoe bezoekers zich door de binnenstad bewegen vóór corona. De Molenstraat, Broerstraat en Burchtstraat en de Grote Markt kenden de meeste passanten in de binnenstad. In de straten aan de rand van het winkelgebied worden traditioneel minder passanten geteld. In 2020 vlak vóór de tweede lockdown, eind september, is opnieuw geteld. Deze laatste telling was op het moment dat de winkels nog open mochten zijn met beperkte toegang van bezoekers, open terrassen en gesloten in pandige horeca. De spreiding van passanten op dat moment is tevens in beeld gebracht. De drukte op straat is beduidend lager

dan in 2018. Straten met meer dan 20.000 passanten komen in 2020 niet voor. Onderzoeksbureau Locatus schat op basis van steekproeftellingen dat er 40% minder bezoekers in de binnenstad waren in 2020. We zien dan ook dat er minder vaak (-23%) en minder lang (-30%) geparkeerd wordt. In de passantentellingen in centrumstraten en het stationsgebied zien we 37% minder drukte in 2020 ten opzichte van 2019. Bezoekers blijven ook kórtér in de stad, tijdens de lockdown-periode zo'n 25 minuten per bezoek.

Meer informatie hierover in de Stadscentrum-monitor 2021. Deze is te vinden op www.nijmegen.nl.

Bezoekers stellen andere eisen: functiemix in de binnenstad

Bezoekers in de hoofdwinkelstraten komen in 2020 meer uit Nijmegen en minder uit het buitenland ten opzichte van 2018. De mensen komen veel meer te voet en ook wel op de fiets of met de auto, maar veel minder met het OV (een afname van 26 naar 12%).

Ook de functie van bezoek verandert. Door corona komen bezoekers steeds vaker om 'er even uit te zijn' en te wandelen. Daarnaast neemt functioneel bezoek af door o.a. het thuiswerken. Omdat veel bezoekers uit de regio komen (en dus vaker terugkomen) zijn er minder incidentele bezoekers en ook minder mensen die de stad voor het eerst bezoeken. Mensen blijven ook veel korter in de binnenstad, mede door gesloten horeca. De bestedingen per bezoekgroep zijn niet sterk veranderd in 2020.

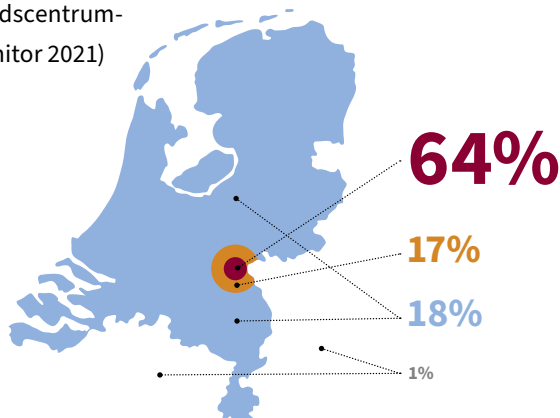
Onderzoek van het Planbureau voor de Leefomgeving (Veerkracht op de proef gesteld: een verkenning van de impact van corona op binnensteden) laat zien dat het belang van andere vormen van bedrijvigheid dan winkels en horeca toe gaat nemen. Waar nu de winkelketens een belangrijke stempel drukken op de binnenstad, zal hun invloed in de toekomst gaan afnemen, verwachten experts. Kleine spelers, duurzame ondernemers en plekken met gemengde functies (blurring) nemen steeds meer hun intrek in de stad. Ook voor dienstverlening wordt de binnenstad een interessante(re) plek. Variatie in het aanbod is essentieel om in de diverse wensen van bezoekers en bewoners te voorzien. Een voorbeeld is De Paskamer in de Bloemerstraat (mix verschillende soorten bedrijven binnen een concept).

Bereikbaarheid op orde

De bereikbaarheid van de binnenstad wordt voldoende tot goed beoordeeld door bezoekers. De parkeertarieven krijgen met een 5,4 een onvoldoende. De beschikbaarheid van parkeerplaatsen krijgt een ruime voldoende. In 2020 is voor het eerst gevraagd naar een rapportcijfer voor transferia. De helft van de autobezoekers is bekend met de transferia en geven een 6,5. De bereikbaarheid met het OV en de fiets worden het best beoordeeld met een 7,7 en 8. Beide doen ze wel in 2020 een stapje terug, na een sterke verbetering in de periode daarvoor. Naast de corona-effecten op het OV, is er in 2020 ten opzichte van 2018 sprake van een andere lijnvoering van en naar het stadscentrum.

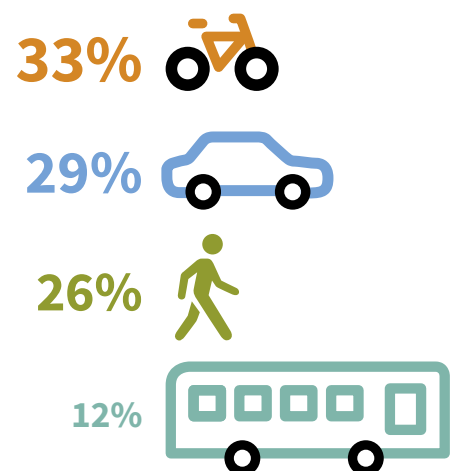
Waar woont u?

(Stadscentrum-monitor 2021)

Met welk

vervoermiddel bent u naar de binnenstad gekomen?
(bron SCM 2021)

Nijmegen groeistad! Meer bewoners en meer bezoekers

Nijmegen is een groeistad en met de Woondeal zal het aantal inwoners de komende jaren toenemen. De Nijmeegse bevolking zal de komende jaren groeien richting 200.000 inwoners in 2040. In de omgevingsvisie is de ambitie opgenomen om deze extra bewoners een plek in de stad te geven en dus niet uit te breiden aan de randen van de stad. In en rondom de binnenstad worden daarom de komende jaren 15.000 woningen gebouwd, bijvoorbeeld rondom het treinstation, naast de Hezelpoort, op en Plein '44. Er worden ook bouwprojecten voorbereid bij het oude V&D pand, de Molenpoort en de Mariënborg. Daarnaast stimuleren we wonen boven winkels door met vastgoedontwikkelaars in overleg te gaan. Meer bewoners en meer bezoekers leidt tot druk op de beschikbare openbare ruimte. De beperkte ruimte moet optimaal worden ingericht, er moet plek zijn voor bewoners, ontspanning, sport en spel, maar ook voor horeca en evenementen; het moet groen zijn, klimaat-adaptief én bereikbaar. Het gaat nu, nog meer dan voor de corona-crisis, om een goed evenwicht tussen leefbaarheid en levendigheid.

Waardering voor de binnenstad nog steeds hoog

In november zijn straatinterviews afgenomen voor de Stadscentrummonitor. Met een 7,6 krijgt het stadscentrum van Nijmegen opnieuw een (zeer) ruime voldoende van bezoekers als algemeen oordeel. Waarderingen voor het aanbod aan horeca, evenementen, cultuur winkels en evenementen blijven op peil. Daarnaast wordt de belevingswaarde van de Nijmeegse binnenstad als goed beoordeeld. De waardering voor de verschillende onderdelen van de ambiance van de binnenstad is in 2020 voldoende tot ruim voldoende. Met een 6,3 voor het groen in de binnenstad blijft dit aspect in waardering wat achter op de andere scores. In 2020 valt de terugval in het oordeel over de netheid op. Dat heeft te maken met de omschakeling van de horeca, die altijd zorgt voor nette en aantrekkelijke terrassen, naar afhalen en wellicht ook met de verminderde inzet van afvalbeheerder DAR sinds 2019.

Wensen

Uit de interviews en enquêtes onder bezoekers in de Stadscentrummonitor komt het volgende wensenlijstje van bezoekers. Op de eerste plaats staat de wens om meer groen. Daarna komen de volgende punten, in willekeurige volgorde:

- betere bereikbaarheid, parkeermogelijkheden en lagere parkeertarieven;
- meer diversiteit aan winkels, minder leegstand;
- een schonere binnenstad, met minder zwerfafval;
- meer bankjes en openbare toiletten;
- meer veiligheid in de avonduren en betere handhaving (hard rijden, overlast etc.).

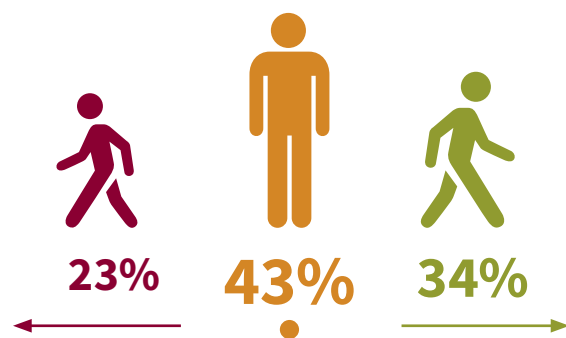
Deze punten zijn tijdens de buurtbijeenkomsten met bewoners en ondernemers genoemd en ook via de campagne massaal ingestuurd. In dit Actieplan zijn er acties op deze thema's.

Toekomstbeeld positief

Bezoekers aan de binnenstad zien terugkijkend over de laatste jaren per saldo nog steeds meer vooruitgang in de Nijmeegse binnenstad dan achteruitgang. Met het oog op de komende jaren blijft men optimistisch: de basis van de Nijmeegse binnenstad is sterk en zal door haar unieke mix tussen historie en levendigheid, haar creatieve ondernemers en haar betrokken inwoners ook de komende jaren en in de toekomst een aantrekkelijke plek blijven om te wonen, te ondernemen en prachtige ervaringen met elkaar te beleven.

Denkt u dat het stadscentrum er de komende jaren op vooruit of achteruit gaat?

Bron: SCM 2021

Aan het Actieplan voor de binnenstad hebben vele bewoners, ondernemers, bezoekers en organisaties uit Nijmegen en omstreken meegewerkt. Samen hebben we dit plan opgesteld en is het met recht een plan vóór de stad, dóór de stad te noemen.

We bedanken alle betrokkenen voor de creatieve ideeën, hun tijd, hun tomeloze inzet en voor het bijwonen van de vele Zoomsessies. En dat in deze drukke, onzekere tijd.

We nodigen iedereen uit om mee te doen aan het Actieplan en er samen voor te zorgen dat de binnenstad sterker dan ooit uit deze crisis komt.

We zijn er bijna. Hou vol en tot snel!

Bronnen

- Weerbaarheidsanalyse binnenstad Nijmegen - BRO (jan 2021)
- Stadscentrummonitor. Voorrapportage winkelaanbod, bezoekeniveau en passantenonderzoek- Onderzoek & Statistiek Gemeente Nijmegen (feb 2021)
- Retail Post Corona, Impactanalyse - Q&A Insights iov Retailagenda (jan/feb 2021)
- Inventarisatie Bruisende Binnensteden en Krachtige Kernen (ten behoeve van opgaveovereenkomst Ontspannen regio, Groene Metropoolregio)- KplusV (feb 2021)
- Herstelplan - Koninklijke Horeca Nederland (maart 2021)
- Veerkracht op de proef gesteld. Een verkenning van de impact van corona op de binnensteden. - Planbureau voor de leefomgeving (dec 2020)
- Toerisme. Bestemming in balans. Toeristisch toekomstperspectief regio Arnhem Nijmegen- Toerisme Veluwe Arnhem Nijmegen (jan 2021)
- Essay: Een levendige stad is een veelzijdige stad” - Platform 31
- Weg met de winkelstraat - NRC (30 maart 2021)

Colofon

Uitgave

Gemeente Nijmegen
Korte Nieuwstraat 6
Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

april 2021

actieplanbinnenstad@nijmegen.nl
www.nijmegen.nl/binnenstad

Ontwerp en opmaak:

Edo Nauta, Deel 2 ontwerpers

